

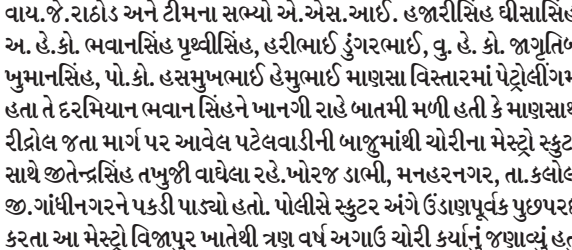
હરિની દષ્ટિ...

મોટી અહીં દિવાલમાં ઠાંસુ પાટીયું ફીટ કરી દો... હું મોટીજીનો ફેન છું... કાલથી તેમની જેમ ઘ્યાન લગાવવાનો છું...

ચોરી થયેલા મેસ્ટ્રો સાથે ઈસમને એલસીબીએ પકડી પાડ્યો

આજથી ત્રણ વર્ષ અગાઉ વિજાપુર ખાતેથી ચોરી થયેલા મેસ્ટ્રો સ્કુટર સાથે એક ઈસમને માણસા રીડોલ તરફ જતા માર્ગ પરથી ગાંધીનગર એલસીબીની ટીમે પકડી પાડ્યો છે. પોલીસે આરોપીને પકડી પાડી કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે. ગાંધીનગર એલસીબી પીએસઆઈ

વાય. જે.રાહોડ અને ટીમના સભ્યો એ.એસ.આઈ. હજારીસિંહ ધીસાસિંહ, અ. હે.કો. ભવાનસિંહ પુલ્લીસિંહ, હરીભાઈ ડુંગરભાઈ, વુ. હે. કો. જાગૃતિબા મુખાનસિંહ, પો.કો. હસમુખભાઈ હેમુભાઈ માણસા વિસ્તારમાં પેટ્રોલીંગમાં હતા તે દરમિયાન ભવાનસિંહને પ્લાનગી રાહે ભાતમી મળી હતી કે માણસાથી રીડોલ જતા માર્ગ પર આવેલ પટેલવાડીની બાજુમાંથી ચોરીના મેસ્ટ્રો સ્કુટર સાથે જીતેન્દ્રસિંહ તખુજી વાઘેલા રહે. ખોરજ ડાબી, મનહરનગર, તા. કલોલ, જી. ગાંધીનગરને પકડી પાડ્યો હતો. પોલીસે સ્કુટર અંગે ઉડાણપૂર્વક પુછપરછ કરતા આ મેસ્ટ્રો વિજાપુર ખાતેથી ત્રણ વર્ષ અગાઉ ચોરી કર્યાનું જણાયું હતું.

આજે પાણી-પર્યાવરણ સંરક્ષણ સેમિનાર

જનહિત ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ દ્વારા ગુજરાતની જળ સમસ્યાને યુદ્ધના ધોરણે ઉકેલવા માટે વરસાદી પાણીના સંચય-સંગ્રહ, પાણી બચાવવા તેમજ પર્યાવરણને સાચવવા સઘન વૃક્ષારોપણ કરવા માટે જનજાગૃતિ લાવવાના ભાગરૂપે એક સેમિનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. સંસ્થાના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી અતુલ ભાવસાર દ્વારા આ અંગેની વિગતો આપતાં જણાવવામાં આવ્યું સેમિનાર ૨૦ મે ને સોમવારના રોજ સાંજે ૫.૩૦ કલાકે પંચાલ મિલન મંદિર, અન્ડરબ્રિજ પાસે, શાહીબાગ, અમદાવાદ ખાતે યોજવામાં આવશે. કેન્દ્રીય મંત્રી પુરપોતમ રૂપાલા, શિક્ષણ મંત્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ યુગસમા, પૂર્વ મંત્રી જયનારાયણ વ્યાસ, ભરત બારોટ, જાણીતા પત્રકાર વિદ્યુત જોષી, મુદિતા વિદ્યોતી, કમલેશ પટેલ અને જિજ્ઞેશ પટેલ જળસંચય અને જળસંગ્રહ તેમજ પર્યાવરણ વિષયે આ સેમિનાર અંતર્ગત વક્તવ્ય આપી રહ્યા છે.

પુન્દ્રાસણની સીમમાં વિદ્યુતનગર ટાઉનશીપમાં કરોડોનું કૌભાડ

૧૨૦૦ સભાસદોને પ્લોટ નહી ફાળવી રૂ.૧૨૦ કરોડ ખંખેચા, એક સભાસદે છેતરપિંડી અને વિશ્વાસઘાતની ફરીયાદ નોંધાવતા તપાસનો ધમધમાટ, રૂપિયા ભર્યા છતા સમય મર્યાદામાં પ્લોટ ન મળતા અરજદારોમાં રોષની લાગણી

ગાંધીનગર, તા. ૧૯ ગાંધીનગર નજીક આવેલા પુન્દ્રાસણ ગામની સીમમાં વર્ષ ૨૦૧૧ માં વિદ્યુતનગર ટાઉનશીપ (સુચીત) ઉભી કરવા માટે જાહેરાત કરાઈ હતી. વિદ્યુતનગર ટાઉનશીપ ઉભી કરવા માટે પેમ્ફલેટ છપાવવામાં આવ્યા હતા. જેમાં ટાઉનશીપના સભાસદોને ૧૧૦,૧૨૦,૧૪૦, અને ૨૦૦ ચોરસ વારના પ્લોટ આપવાનું નક્કી કરાયું હતું. દરેક સભાસદ પાસેથી રૂ.૯ થી ૧૧ લાખ ચેક તેમજ રોકડથી મેળવી તમામને સભાસદોને એલોટમેન્ટ લેટર તથા નાણા સ્વીકાર ધ્યાની પાવતી આપી હતી. ૧૨૦૦ જેટલા સભાસદોના અંદાજીત રૂ.૧૨૦ કરોડ ભેગા કરીને પુન્દ્રાસણ-કોલવડા ગામની સીમમાં જમીન ખરીદી કર્યા બાદ સમય મર્યાદામાં આજિન સુધી સભાસદોને પ્લોટ નહી ફાળવતા

પેથાપુર પોલીસ મથકમાં અજીતસિંહ નાગજીભાઈ ભટ્ટીએ ૬ આરોપીઓ વિરુદ્ધ ફરીયાદ નોંધાવતા પેથાપુર પોલીસ મથકના પીએસઆઈ એ.જી.એનુરકાર દ્વારા તપાસ હાથ ધરાઈ હતી. પોલીસે આરોપીની અટકાયત કરીને આરોપીને કોર્ટમાં રજૂ કરતા કોર્ટે તા.૨૭ સુધીના રીમાન્ડ મંજૂર કર્યા છે. જ્યારે આરોપીને કોર્ટમાં રજૂ કરાયો ત્યારે કોર્ટે બહાર ૧૦૦ થી વધુ અરજદારો હાજર રહ્યા હતા.

બીખાભાઈ પાનસરીયા રહે. ૪ આરાધના સોસાયટી ધુમારોડ રહે. ૯૬ ઉજ્જનનગર બોપલ અમદાવાદ બધા ભેગા ૦૬૦૮૬૪ (૨૦૧૧-૧૨), ૨૨૦ સ્વાગત રેઈન ફોરેસ્ટ કુડાસણ ખાતે ફોન નં. ૦૭૯-૨૩૬૦૦૦૩૬૪ થી વિદ્યુતનગર ટાઉનશીપ પ્રા.લી. રજીસ્ટ્રેશ કરાવી હતી. વાવોલ-પુન્દ્રાસણ અને ધણપ-નરોડા ખાતે વિદ્યુતનગર ટાઉનશીપ માટે પ્લોટ આપી હતી. જેમાં ૧૧૦,૧૨૦,૧૪૦, અને ૨૦૦ વારના પ્લોટની સ્કીમ હતી. દરેક સભાસદ પાસેથી પ્રથમ સભાસદ નોંધણી પેટે રૂ. ૧૧૦૦૦ લેવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ પ્લોટ પ્રમાણે રૂ. ૯ થી ૧૧ લાખ સભાસદો પાસેથી ખંખેચવામાં આવ્યા હતા. અંદાજીત ૧૨૦૦ જેટલા સભાસદો પાસેથી વિદ્યુતનગરની ટાઉનશીપ (સુચીત)ના નામે રૂ. ૯ થી ૧૧ લાખ રોકડા તેમજ ચેકથી મેળવી (એ.બી.ટેકનોબિલ્ડ પ્રા.લિ.) પ્રોવિઝનલ એલોટમેન્ટ લેટર સહી કરીને આપ્યા હતા

અપહરણના કેસમાં પાંચ વર્ષથી નાસતા-ફરતા આરોપીને એલસીબીએ ઝડપી પાડ્યો

ગાંધીનગર, તા. ૧૯ ગાંધીનગર એલસીબીની ટીમ જિલ્લા વિસ્તારમાં પેટ્રોલીંગમાં હતી તે દરમિયાન કલોલ પોલીસ મથકમાં નોંધાયેલા અપહરણ તેમજ

હુસેનગંજ, થાના આનંદ, જી.શીવાંગ બિહારવાળાને કલોલ સિંદબાદ ત્રણ રસ્તા પાસેથી ગાંધીનગર એલસીબી ટીમના જવાનોએ પકડી પાડી કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે.

અંતર્ગત જિલ્લા પોલીસ અધિક્ષક મયુર યાવડાએ ગાંધીનગર જિલ્લા ઉપરાંત અન્ય શહેર-જિલ્લાના ગુનાઓમાં નાસતા-ફરતા આરોપીઓને પકડી પાડવા એલસીબીને સુચના આપી હતી. જેને પગલે એલસીબી પીઆઈના માર્ગદર્શન હેઠળ ટીમના સભ્યો અ.હે.કો. લતીફખાન, અ.પો.કો. રાજવીરસિંહ, અનોપસિંહ જિલ્લા વિસ્તારમાં પેટ્રોલીંગમાં હતા તે દરમિયાન અ.પો.કો. રાજવીરસિંહને ભાતમી મળી હતી કે કલોલ શહેર પોલીસ મથકમાં નોંધાયેલા અપહરણ અને બળાત્કારના ગુનામાં છેલ્લા પાંચ વર્ષથી નાસતો ફરતો આરોપી કલોલ સિંદબાદ ત્રણ રસ્તા પાસે ઉભો છે જેને એલસીબીના જવાનોએ પકડી પાડ્યો હતો. તેની પુછપરછ કરતા તેણે ઉપરોક્ત ગુનો પાંચ વર્ષ પહેલા આચર્યો હતો અને ત્યારબાદ તે કલોલ શહેરની હદ છોડી નાસી ગયો હતો. જેથી કલોલ આવતા તેને પકડી પાડી તેની સામે કાયદેસરની કાર્યવાહી હાથ ધરી છે.

ભાજપ રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ અમિત શાહ સાદરા જક્ષણી માતાજીના મંદિરે ભાજપના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ અમિત શાહ ગાંધીનગર તાલુકાના પૂર્વ વિસ્તારમાં આવેલ સુપ્રસિદ્ધ સાદરા સ્થિત જક્ષણી માતાજીના મંદિરે દર્શન કરવા પધાર્યા હતા. ત્યારબાદ દર્શન કર્યા બાદ પરત ફરતા દશેલા ગામમાં રસ્તા પર ભાજપના સક્રિય આગેવાનો રમેશભાઈ ચૌધરી તથા નાથુભાઈ ચૌધરી વગેરે કાર્યકરોને જોઈ અમિતભાઈ ઉભા રહ્યા હતા અને ભાજપ કાર્યકરો દ્વારા અમિતભાઈ શાહને ખેસ પહેરાવી, મોં મીઠું કરાવી તેમનું ઉભાભવ્યું સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું.

ગુજરાતના ચીફ સેક્રેટરી કોણ: જેએન સિંઘના એક્સટેન્સન વચ્ચે પાંચ IAS ઓફિસરો રેસમાં

ગુજરાત સરકારમાં ચીફ સેક્રેટરી (વહીવટી વડા) નો તાજ કોને મળશે તેની ચર્ચાએ સચિવાલયમાં જોર પકડ્યું છે. ડો. જગદીપ નારાયણ સિંઘનું સ્થાન કોણ લેશે તેવા સવાલ પર પાંચ નામો સપાટી પર આવ્યા છે. રાજ્યના ચીફ સેક્રેટરી ડો. જેએન સિંઘ ૩૧મી મે ના રોજ વચનિવૃત્ત થઈ રહ્યાં છે. એવું કહેવાય છે કે ગુજરાત સરકારની ભલામણના આધારે કેન્દ્ર સરકાર ડો. જેએન સિંઘ ને ત્રણ કે છ મહિનાનું એક્સટેન્સન આપી શકે છે. જો તેમ થાય તો

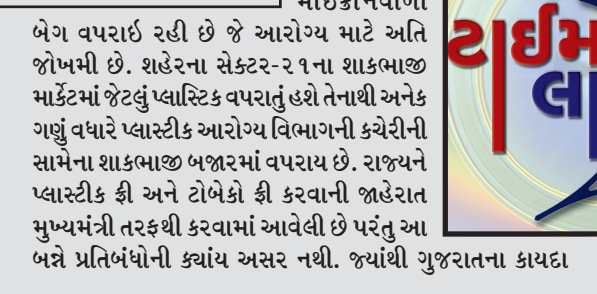
કેડરમાં વધારે છે. ગુજરાતમાં કોઈ ચીજનો પ્રતિબંધ નથી... ગુજરાતમાં નશાબંધી છે પણ અમલ નથી. તમાકુ પર પ્રતિબંધ છે પરંતુ પકડનાર કોઈ નથી. પ્લાસ્ટીક બેગ પર પાબંધી છે પરંતુ આરોગ્ય વિભાગ પાસે કર્મચારી નથી તેથી એવી કશકાય કે રાજ્યમાં કોઈ ચીજનો પ્રતિબંધ નથી. પ્લાસ્ટીક પર પ્રતિબંધ મૂકવાની જાહેરાત કર્યા પછી આરોગ્ય વિભાગમાં અમલ શરૂ નહીં થતાં ગાંધીનગરના શાકભાજી માર્કેટમાં પ્લાસ્ટીકની બેગનો બિન્દાસ વપરાશ થાય છે. અત્યંત પાતળી અને ઓછા માઈક્રો નવાળી બેગ વપરાઈ રહી છે જે આરોગ્ય માટે અતિ જોખમી છે. શહેરના સેક્ટર-૨૧ના શાકભાજી માર્કેટમાં જેટલું પ્લાસ્ટિક વપરાતું હશે તેનાથી અનેક ગણ વધારે પ્લાસ્ટીક આરોગ્ય વિભાગની કચેરીની સામેના શાકભાજી બજારમાં વપરાય છે. રાજ્યને પ્લાસ્ટીક ફ્રી અને ટોબેકો ફ્રી કરવાની જાહેરાત મુખ્યમંત્રી તરફથી કરવામાં આવેલી છે પરંતુ આ બંને પ્રતિબંધોની ક્યાંય અસર નથી. જ્યાંથી ગુજરાતના કાયદા

કરે છે. હવે એવો સમય આવ્યો છે કે ભારતમાં યોજનારી ચૂંટણીઓમાં પ્રતિસ્પર્ધી તરીકે માત્ર બે જ પાર્ટીઓ મેદાનમાં ઉતરે. આમ થવાથી ચૂંટણી પરિણામ એકદમ સાફ અને પ્રામાણિક આવશે, જો કે આ બંને પાર્ટીઓએ તેમની વિચારધારાને આગળ ખેરી ફેસલો દેશના મતદારો ઉપર છોડી દેવો જોઈએ. સ્ટાર્ટઅપ કેવી રીતે સફળ થાય તેની ચાવી... ભારતમાં દર વર્ષે એવરેજ ૮૦૦ સ્ટાર્ટઅપ કંપનીઓ સ્થપાઈ રહી છે પરંતુ ઈનોવેશનના અભાવે મોટાભાગના સ્ટાર્ટઅપ ફેઈલ થઈ જાય છે. છેલ્લા બે વર્ષમાં ભારતમાં ૧૫૦૦ થી વધુ સ્ટાર્ટઅપ શરૂ થઈને બંધ થઈ ગયા છે. કેન્દ્રની મોટી સરકારનો દાવો છે કે ૨૦૨૦ સુધીમાં ભારતમાં ૧૧૫૦૦ સ્ટાર્ટઅપ બિઝનેશ શરૂ થયા છે અને તેમાં ૨,૫૦૦,૦૦૦ નો નોકરી માગી હશે. હાલ તો સ્ટાર્ટઅપની કંપનીઓ ૫૦૦૦ સુધી પણ પહોંચી શકી નથી. નિષ્ણાંતો કહે છે કે ઈનોવેશન નહીં હોય તો સ્ટાર્ટઅપ બિઝનેશ ચાલી શકશે નહીં. મોટી સરકારના કેબિનેટ મંત્રી સુરેશ પ્રભુએ ગુજરાતમાં

દસ પ્રયાસો થયા છે પણ તમા નિષ્ફળતા મળી છે. પાલોલ અને જનતા મિત્ર બની શક્યા નથી. કર્મચોગી તાલીમનો હવે અર્થ રહ્યો નથી. આપણે માત્ર સોલાર મિશનની વાતો કરી છે અને તેનો લાભ બીજા રાજ્યો લઈ ગયા છે. વિભાગોના ભ્રષ્ટાચારમાં નિયંત્રણો આવ્યા નથી. ગુજરાતમાં આજેપણ ભેળસેળ યુક્ત ખોરાક મળે છે. કિસાનોને એમએસપી મળતી નથી. યુવાનોને રોજગારી નસીબ નથી. SEZ અને SIRMમાં કાર્યવાહી સ્થગિત છે. ગુજરાતની જનતા

એક પંડિતે કહ્યું હતું કે-- જો ખેડૂતો દુખી હશે તો આપણે સુખી નહીં થઈ શકીએ

સિનિયોરિટીમાં આવતા સુજીત ગુલાટી, પીકે ગેરા, સંજય પ્રસાદ અને ગિરીશંકર મુમુ માટે ચીફ સેક્રેટરી બની શકશે નહીં. આ સંજોગોમાં સિનિયોરિટી પ્રમાણે જો પસંદગી થાય તો ઓગષ્ટ ૨૦૨૦માં નિવૃત્ત થતા ૧૯૮૫ બેચના અનિલ મુકિમ અને એનિલ ૨૦૨૦માં નિવૃત્ત થતાં અતનુ યકવણના નામ સંપ્રભળ બને છે, જો કે આ બંને ઓફિસરો દિલ્હીમાં રૂપરેથેશન પર છે તેથી ગુજરાતમાં પાછા આવવાની ખૂબ શક્યતા ઓછી છે છતાં તેમના નામની ચર્ચા સચિવાલયમાં ચાલી રહી છે. ગુજરાતમાં ફરજ બજાવતા ત્રણ બીજા ઓફિસરો આ પદ માટેની લાયકાત ધરાવે છે જેમાં ૧૯૮૪ની બેચના અરવિંદ અગ્રવાલ, ૧૯૮૫ બેચના પુનમચંદ પરમાર અને ૧૯૮૬ બેચના સંજીતસિંઘના નામ અગ્રતાક્રમે ચર્ચાઈ રહ્યાં છે. આ ત્રણ ઓફિસરો ૨૦૨૦માં નિવૃત્ત થાય છે. ગુજરાતમાં ચીફ સેક્રેટરી પદની રેસમાં કોઈપણ ઓફિસર હોય, સરકાર ઈચ્છે તેને આ પદ પર બેસાડી શકે છે, કેમ કે ગુજરાતમાં ઘણીવાર એવું બન્યું છે કે સિનિયોરિટી નહીં પસંદગી જોવામાં આવી છે.

બેગ વપરાઈ રહી છે જે આરોગ્ય માટે અતિ જોખમી છે. શહેરના સેક્ટર-૨૧ના શાકભાજી માર્કેટમાં જેટલું પ્લાસ્ટિક વપરાતું હશે તેનાથી અનેક ગણ વધારે પ્લાસ્ટીક આરોગ્ય વિભાગની કચેરીની સામેના શાકભાજી બજારમાં વપરાય છે. રાજ્યને પ્લાસ્ટીક ફ્રી અને ટોબેકો ફ્રી કરવાની જાહેરાત મુખ્યમંત્રી તરફથી કરવામાં આવેલી છે પરંતુ આ બંને પ્રતિબંધોની ક્યાંય અસર નથી. જ્યાંથી ગુજરાતના કાયદા

હેલ્થ વિભાગની કચેરી સામે શાક બજારમાં પ્લાસ્ટીક બેગનો બિન્દાસ વપરાશ

આવીને બહુ સારી વાત કહી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે - "જો કોઈ સ્ટાર્ટઅપને સફળ બનાવવું હોય તો બજારમાં ગેપ(અવકાશ) ક્યા છે તે શોધવું જોઈએ અને તેની આસપાસ વેપાર મોડલ તૈયાર કરવું જોઈએ." તેમણે કહ્યું છે કે શરૂ થનારા દરેક સ્ટાર્ટઅપ ટકી ન શકે. પરંતુ બજારની જરૂરીયાતને ધ્યાનમાં રાખીને, જે ક્ષેત્ર હજુ વણખાડાયેલું હોય, એવા ક્ષેત્રમાં સ્ટાર્ટઅપ સફળ થવાની સંભાવના વધી જાય છે. અંત:પ્રેરણા (હૈલ્ડ) એ જીવનની અત્યંત મહત્વની બાબત છે. પોતાની અંત:કરણથી આવતા વિચારો પર વિશ્વાસ ન કરે એ વ્યક્તિ સફળ થઈ શકતો નથી. આ માટે યુવાન ઉદ્યોગ સાહસિકોને તેમણે સલાહ આપી હતી કે તમારી આંખો ખુલ્લી રાખો, બરાબર વિચારો અને બજારમાં રહેલા એ ગેપને શોધી કાઢો તથા એ ગેપને પૂરું કરવા માટે વેપાર મોડલ તૈયાર કરો.

૭૦ રૂપિયે લિટર પેટ્રોલ મેળવે છે. ડિઝલ યુગ અને કેશલેસ વહીવટ ચાલતો નથી. નરેન્દ્ર મોદીના દિલ્હી ગયા પછી જ્યોતિષામની વીજળી રિસાઈ છે. અમદાવાદની મેટ્રો ટ્રેન ૧૬ વર્ષથી ડચ્કાં ખાય છે. આખા રાજ્યમાં પીવાના ચોખ્ખા પાણીની સુવિધા આપણે કરી શક્યા નથી. સ્કૂલ-કોલેજોની ફી એટલી બધી વધી પડ્યા છે કે કમાનાર વ્યક્તિનો ૦૦ ટકા પગાર બાળકોના અભ્યાસમાં જતો રહે છે, આમ છતાં કહેવાય છે પ્રગતિશીલ ગુજરાત... ખેડૂતો દેવામાં હશે તો આપણે સુખી નહીં થઈએ...

વય નિવૃત્તિની મોસમ IPS ઓફિસરોમાં પણ છે પરંતુ IAS કેડર કરતાં ધીમી છે

ગુજરાતના વહીવટી તંત્રમાં યુવાન ઓફિસરોની શરૂઆત થઈ છે તેમ પોલીસ ઓફિસરોમાં પણ યુવા ઓફિસરોએ કમાન સંભાળી છે. કહેવાય છે કે રાજ્યના ૭૦ ટકા આઈએએસ ઓફિસરો યંગ છે તેમ ૬૦ ટકા આઈપીએસ ઓફિસરો પણ યંગ છે. નિવૃત્તિને આરે આવેલા અધિકારીઓની જગ્યાએ નવા ઓફિસરોને પ્રમોશન મળી રહ્યાં છે અને નવા ઓફિસરોની નિયુક્તિ થઈ રહી છે. વહીવટી તંત્રમાં અનુભવ-જાવન એ સદીઓથી શરૂ થયેલી પરંપરા છે. રાજ્યના પોલીસ વડા શિવાનંદ જા એપ્રિલ ૨૦૨૦ સુધી તેમના પદ પર કાયમ છે. બીજી તરફ ૨૦૧૯ના મે મહિનામાં એસએસ ત્રિવેદી અને એસએમ બત્રી, જૂનમાં વીએમ પારગી, ઓગષ્ટમાં સતીપ કુમાર શર્મા અને ડિસેમ્બરમાં અરજ સવાણી નિવૃત્ત થાય છે. ૨૦૨૦ના વર્ષમાં રાજ્યના બીજા ૧૦ આઈપીએસ અધિકારીઓ વચનિવૃત્ત થવાના છે જેમાં ફેબ્રુઆરીમાં પ્રવિણ ગોંદિયા, માર્ચમાં એકે જાડેજા અને આરએફ સંઘાડા, મેમાં એકે સુરોલિયા, જૂનમાં ડીબી વાઘેલા અને ડીએન પટેલ, સપ્ટેમ્બરમાં એકે સિંઘ અને ઓક્ટોબરમાં એકે નિનામા નિવૃત્ત થઈ રહ્યાં છે. એક સર્વેક્ષણ પ્રમાણે ઓફિસરોની નિવૃત્તિની મોસમ આઈપીએસ કરતાં આઈએએસ

ભારતમાં સાત નેશનલ પાર્ટી છે જે પૈકી કોંગ્રેસ સૌથી જૂની પાર્ટી છે. કોંગ્રેસનો ઉદય ૧૯૮૫માં થયો હતો જ્યારે બીજા નંબરની મોટી પાર્ટી ભાજપ છે જેનો ઉદય ૧૯૮૦માં થયો હતો. દેશમાં ૪૯ સ્ટેટ રેકગનાઈઝડ પાર્ટીઓ છે જ્યારે અન-રેકગનાઈઝડની સંખ્યા ૨૭ છે. એ ઉપરાંત દેશમાં ૩૨૯ રેકગનાઈઝડ અને ૨૦૪૪ અન-રેકગનાઈઝડ પાર્ટી છે. લોકશાહી દેશમાં પાર્ટીઓની સંખ્યા પર પ્રતિબંધ કે નિયંત્રણો મૂકી શકતા નથી પરંતુ કેટલાક રાજકીય તજજ્ઞોનું કહેવું છે કે- ૧૨૫ કરોડની જનસંખ્યા ધરાવતા ભારત દેશમાં ચૂંટણીના સમયે માત્ર બે જ પાર્ટીઓ અસ્તિત્વથી ખરીદે-વેચાણની પ્રવૃત્તિને ચિત્ર તો જ મળશે કે જ્યારે બંને બળિયા વચ્ચે બરબરની ટક્કર રહેશે. દેશના કેટલાક રાજ્યોમાં જોવામાં આવ્યું છે કે મતદારોએ માત્ર ભાજપ કે માત્ર કોંગ્રેસને જ પસંદ કરી છે. ત્રીજી પાર્ટીને ચારી મળી નથી. ત્રીજી પાર્ટીના અસ્તિત્વથી ખરીદ-વેચાણની પ્રવૃત્તિને વધારે વેગ મળે છે અને રાજકીય અસ્થિરતા સર્જાય છે. ત્રિશંકુ હાલતમાં પાર્ટીઓના નેતાઓ બળ અને સંપત્તિના જોરે સત્તા હાંસલ

ભારતમાં સાત નેશનલ પાર્ટી છે જે પૈકી કોંગ્રેસ સૌથી જૂની પાર્ટી છે. કોંગ્રેસનો ઉદય ૧૯૮૫માં થયો હતો જ્યારે બીજા નંબરની મોટી પાર્ટી ભાજપ છે જેનો ઉદય ૧૯૮૦માં થયો હતો. દેશમાં ૪૯ સ્ટેટ રેકગનાઈઝડ પાર્ટીઓ છે જ્યારે અન-રેકગનાઈઝડની સંખ્યા ૨૭ છે. એ ઉપરાંત દેશમાં ૩૨૯ રેકગનાઈઝડ અને ૨૦૪૪ અન-રેકગનાઈઝડ પાર્ટી છે. લોકશાહી દેશમાં પાર્ટીઓની સંખ્યા પર પ્રતિબંધ કે નિયંત્રણો મૂકી શકતા નથી પરંતુ કેટલાક રાજકીય તજજ્ઞોનું કહેવું છે કે- ૧૨૫ કરોડની જનસંખ્યા ધરાવતા ભારત દેશમાં ચૂંટણીના સમયે માત્ર બે જ પાર્ટીઓ અસ્તિત્વથી ખરીદે-વેચાણની પ્રવૃત્તિને ચિત્ર તો જ મળશે કે જ્યારે બંને બળિયા વચ્ચે બરબરની ટક્કર રહેશે. દેશના કેટલાક રાજ્યોમાં જોવામાં આવ્યું છે કે મતદારોએ માત્ર ભાજપ કે માત્ર કોંગ્રેસને જ પસંદ કરી છે. ત્રીજી પાર્ટીને ચારી મળી નથી. ત્રીજી પાર્ટીના અસ્તિત્વથી ખરીદ-વેચાણની પ્રવૃત્તિને વધારે વેગ મળે છે અને રાજકીય અસ્થિરતા સર્જાય છે. ત્રિશંકુ હાલતમાં પાર્ટીઓના નેતાઓ બળ અને સંપત્તિના જોરે સત્તા હાંસલ

ભારતમાં કોઈને કોઈ રાજ્યના ખેડૂતો આંદોલનો કરે છે છતાં તેઓ સફળ થતાં નથી, કેમ કે તેમને ઉદ્યોગ પ્રતિનિધિઓની જેમ સરકારી ઓફિસરને લાંચ આપતા આવડતી નથી. દેશમાં ભાજપ હોય કે કોંગ્રેસ-તમામ પાર્ટીઓ ખેડૂતોના હિતાના વાધદા કરે છે પરંતુ કામ તો ઉઘોગોનું જ કરે છે. સર્વેક્ષણ પ્રમાણે એક ઉદ્યોગજીવનો વ્યક્તિ આત્મહત્યા કરતો નથી પરંતુ ખેડૂતો આત્મહત્યા કરે છે. આ રીતે જીવનને હોમી દેવાનું મુખ્ય કારણ કોપ ફેઈલ અને ખેડૂતોના વધતાં જતાં દેવાં છે. એક સર્વે પ્રમાણે આંધ્રપ્રદેશના સૌથી વધુ ૯૨.૯ ટકા ખેડૂતો દેવાદાર છે જ્યારે તેલંગાણાના ૮૯.૧ ટકા ખેડૂતોએ લોન લઈને દેવાં કર્યાં છે. પંજાબમાં આ આંકડો ૫૩.૨ ટકા છે. સૌથી ઓછું દેવું કર્યું હોય તેવા માત્ર ૨.૪ ટકા ખેડૂતો મેઘાલયના છે. ગુજરાતના ૪૨.૬ ટકા ખેડૂતોએ બેન્ક લોન લઈને દેવાં કર્યાં છે. ખેડૂતોને તેમની ઉપજના પોષણક્ષમ ભાવ મળતા નથી. સ્વામિનાથન સમિતિની ભલામણો હોવા છતાં ખેડૂતોને સરકાર વળતર આપી શકતી નથી. દેશના અન્ય રાજ્યોમાં જોઈએ તો કેરળમાં ૭૭.૭ ટકા, કર્ણાટકમાં ૭૭.૩ ટકા, ઓડિસામાં ૫૭.૫ ટકા, રાજસ્થાનમાં ૬૧.૮ ટકા, ઉત્તરપ્રદેશમાં ૫૦.૮ ટકા, મધ્યપ્રદેશમાં ૪૩.૮ ટકા, બિહારમાં ૪૨.૫ ટકા, બંગાળમાં ૫૧.૫ ટકા, હરિયાણામાં ૪૨.૩ ટકા, છત્તીસગઢમાં ૩૭.૨ ટકા તેમજ ગુરુપ્રદેશમાં ૨૮.૯ ટકા ખેડૂતો દેવાદાર છે. મણિપુર જેવા નાના રાજ્યમાં પણ ૩૭.૯ ટકા, ત્રિપુરામાં ૨૨.૯ ટકા, અરુણાચલમાં ૧૯.૧ ટકા, સિક્કીમમાં ૧૪.૪ ટકા, નાગાલેન્ડમાં ૨.૫ ટકા અને મિઝોરમમાં ૬.૨ ટકા ખેડૂતો દેવાદાર છે. ખેડૂતો દુખી હશે તો આપણે સુખી નહીં થઈ શકીએ.

